

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/3/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123395800
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123395800.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava, Mlynské Nivy 44/a, IČO: 00 686 832, proti žalovanej obchodnej spoločnosti VIP media, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 23, IČO: 36 741 272, zastúpenej advokátkou JUDr. Máriou Chrenkovou, Bratislava, Fraňa Kráľa 15, o zaplatenie 4.730,33 eura, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 12C/61/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica vedeného v upomínacom konaní pod. sp. zn. 35Up/807/2023 postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Mestský súd Bratislava IV svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodňuje tým, že zo žaloby vyplýva, že ide o obchodnoprávny spor, ktorý vznikol na základe nároku na zaplatenie sumy 4.730,33 eura titulom vrátenia dotácie, ktorá bola žalovanej poskytnutá na základe Zmluvy o poskytnutí dotácie v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - dotácie na fixné náklady (schéma štátnej pomoci) SA.59996 (2020/N), uzatvorenej podľa § 51 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 2, § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Uvedená zmluva bola uzatvorená medzi žalovanou ako podnikateľom a Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky je podľa § 6 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ústredným orgánom štátnej správy pre podporu malého a stredného podnikania a stratégie tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia. Vzhľadom na uvedené má za to, že ide o spor medzi subjektom verejného práva podľa § 261 ods. 3

písm. a) Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) a podnikateľom v súvislosti so zabezpečovaním verejných potrieb, a preto ide o obchodnoprávny spor podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, na prejednanie ktorého je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III. Uvedený záver prijal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 31. októbra 2023 sp. zn. 2Ndob/11/2023 (ako aj ďalšie - 3Ndob/64/2023, 4Ndob/65/2023, 5Ndc/5/2024).

2. K postúpeniu sporu na Mestský súd Bratislava IV došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Najvyšší súd uvádza, že z písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci (č. l. 1) nevyplýva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu sporu na Mestský súd Bratislava IV, a teda, aké okolnosti existujúce v čase začatia konania boli rozhodujúce pre určenie súdu príslušného na prejednanie veci podľa CSP a aké procesné normy upravujúce príslušnosť súdu použil.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

6. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

7. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa sa voči žalovanej domáha vrátenia poskytnutej dotácie titulom porušenia zmluvy o poskytnutí dotácie uzavretej medzi stranami sporu. Zmluva bola uzavretá v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - dotácie na fixné náklady a podľa § 51 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 2 a § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

8. Predmetné dotácie boli poskytované ako reakcia štátu na vypuknutie nákazy COVID - 19 za účelom nápravy vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, pričom má svoj právny základ na úrovni práva Európskej únie v čl. 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Danou pomocou bol tak sledovaný záujem štátu na riadnom fungovaní hospodárstva. Najvyšší súd zastáva názor, že poskytovanie dotácie štátom v prospech jednotlivých subjektov určených zákonom, ako tomu je v tomto prípade, spadá na účely § 261 ods. 2 ObZ pod pojem zabezpečovanie verejných potrieb (uznesenie najvyššieho súdu z 31. októbra 2023 sp. zn. 2Ndob/11/2023). Nepochybne riadne fungovanie hospodárstva má pozitívny vplyv na verejné potreby. Najvyšší súd tak uzatvára, že v konaní uplatnená pohľadávka vznikla zo záväzkového vzťahu podľa § 261 ods. 2 ObZ medzi subjektom verejného práva, týka sa zabezpečovania verejných potrieb a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti v širšom kontexte.

9. Súčasne je potrebné poznamenať, že obchodnoprávny spor nie je bližšie procesnými normami definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Preto by bolo neúčelné, ak by spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali súdy kauzálnie príslušné v obchodnoprávných sporoch vymedzené v § 22 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor, v ktorom sa koná a rozhoduje o uplatnenom práve vzniknutom v rámci obchodného záväzkového vzťahu.

10. Vzhľadom na adresu sídla žalovanej a povahu sporu ako obchodnoprávneho je na prejednanie veci (kauzálné) príslušný Mestský súd Bratislava III, a to v zmysle § 22 písm. a) CSP v spojení s § 12 ods. 1 a § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.).

11. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.